

Úřad pro dohled
nad hospodařením
politických stran
a politických hnutí

Kounicova 688/26
602 00 Brno
ID DS: psn9irb
podatelna@udhpsch.cz
<https://www.udhpsch.cz>

UKPSX000Q5QJ

Sp.zn.: S-UDH-00632/2020 ČÚ
Naše č.j.: UDH-01684/2021 Vaše č.j.:
Vyřizuje: Tel.:
E-mail:

Dne: 04.06.2021

Protokol o kontrole

podle ust. § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění
pozdějších předpisů

Označení kontrolního orgánu

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
IČO: 05553466
Sídlo: Kounicova 688/26, 602 00 Brno
ID DS: psn9irb

Označení kontrolujících osob

T.H., číslo průkazu člena (vedoucí kontrolní skupiny); V.Z., číslo průkazu
pověřeného zaměstnance (člen kontrolní skupiny); N.V., číslo průkazu
pověřeného zaměstnance (členka kontrolní skupiny).

Označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly

Ust. § 38b odst. 1 písm. a) zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o
změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění pozdějších
předpisů.

Označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání

Kontrola provedena bez přizvaných osob.

Označení kontrolované osoby

M.Z., nar. trvalý pobyt

Označení předmětu kontroly

Financování volební kampaně vedené před volbou prezidenta republiky konanou ve dnech 12. 1. 2018 a 13. 1. 2018 (1. kolo volby) a ve dnech 26. 1. 2018 a 27. 1. 2018 (2. kolo volby).

Kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden

Doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě dne 11. 7. 2020.

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden

Vyhodnocení a kontrola podkladů předložených kontrolovanou osobou dne 3. 8. 2020 uskutečněné dne 17. 5. 2021.

Použité zkratky a synonyma

Úřad, kontrolní orgán	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
Zpráva	Zpráva o financování volební kampaně
Kontrolovaná osoba, kandidát na funkci prezidenta	M.Z. nar. [REDAKCE] trvalý pobyt [REDAKCE]
Volební zákon, zákon o volbě prezidenta	Zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění pozdějších předpisů
Kontrolní řád	Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů
Občanský zákoník	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
BÚP	Bezúplatné plnění

Obsah

1. Průběh kontroly	5
2. Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly	7
3. Skutečnosti bez kontrolních zjištění vztahující se k vykonané kontrole	9
3.1 Splnění povinnosti stanovené v ust. § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta ...	9
3.2 Splnění povinnosti stanovené v ust. § 37 odst. 3 zákona o volbě prezidenta ...	9
3.3 Splnění povinnosti stanovené v ust. § 38 odst. 1 zákona o volbě prezidenta .	10
3.4 Zveřejnění informace o převedení finančních prostředků na veřejně prospěšné účely	10
3.5 Kontrola financování volební kampaně kontrolované osoby dle Zprávy	11
3.6 Kontrola dárců peněžitých darů	16
4. Kontrolní zjištění	18
4.1 Nezahrnutí výdajů za výjezdy do krajů do Zprávy podle ust. § 38 odst. 3 písm. b) zákona o volbě prezidenta a do celkových výdajů za volební kampaň, neoznačení prostředku volební kampaně informací o zadavateli a zpracovateli	18
4.2 Neplnění povinnosti stanovené v ust. § 38 odst. 5 zákona o volbě prezidenta	22
5. Shrnutí	24
6. Poučení	26

1. Průběh kontroly

Předmětem kontroly vedené Úřadem vůči kontrolované osobě bylo splnění povinností a dodržení lhůt stanovených prezidentskému kandidátovi zákonem o volbě prezidenta, zejména povinnosti stanovené v ust. § 24 odst. 1 zákona o volbě prezidenta, podle nějž *je každý kandidát na funkci prezidenta republiky povinen si pro financování volební kampaně nejpozději do 5 dnů ode dne vyhlášení volby zřídit účet umožňující bezplatný a nepřetržitý přístup třetích osob k zobrazování přehledu platebních transakcí na tomto účtu (dále jen "volební účet"), dále povinnosti stanovené v ust. § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta, podle nějž do 60 dnů po uplynutí doby uvedené v odst. 4, se veškeré peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň převedou na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel, a to v rozsahu a způsobem, který určí kandidát na funkci prezidenta republiky.*

Kontrolní orgán se rovněž zaměřil na vedení volební kampaně tak, jak stanovuje ust. § 35 odst. 1 zákona o volbě prezidenta, podle kterého *se volební kampaní rozumí jakákoli propagace kandidáta na funkci prezidenta republiky nebo volební agitace v jeho neprospěch, zejména veřejné oznámení určené na jeho podporu nebo sloužící v jeho prospěch, včetně jakékoli doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata. Za volební kampaň se považuje i sdělení v neprospěch jiného kandidáta na funkci prezidenta republiky.*

Kontrolní orgán se rovněž zaměřil na splnění povinnosti a dodržení lhůty stanovené v ust. § 38 odst. 6 zákona o volbě prezidenta, podle které *kandidát na funkci prezidenta republiky do 15 dnů ode dne, kdy byly peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň převedeny na veřejně prospěšný účel podle § 24 odst. 6, zveřejní způsobem umožňující dálkový přístup na svých internetových stránkách a současně zašle Úřadu jím podepsanou informaci o tom, komu, v jakém rozsahu a na jaký veřejně prospěšný účel byly tyto peněžní prostředky převedeny.*

Kontrolní orgán rovněž kontroloval splnění povinnosti stanovené v ust. § 36 odst. 1 zákona o volbě prezidenta, podle kterého platí, že *k úhradě výdajů na volební kampaň lze použít pouze peněžní prostředky uložené na volebním účtu.*

Kontrolní orgán se rovněž zabýval splněním povinnosti stanovené v ust. § 37 odst. 3 zákona o volbě prezidenta, podle kterého platí, že *nejpozději 3 dny přede dnem volby musí být známy všechny osoby, které ve prospěch kandidáta na funkci prezidenta republiky uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň, poskytly peněžitý dar nebo bezúplatné plnění. O těchto osobách se zveřejní na internetových stránkách kandidáta údaje stanovené v § 36 odst. 3.*

Kontrolní orgán rovněž kontroloval splnění povinnosti stanovené v ust. § 38 odst. 1 zákona o volbě prezidenta, tedy *zda kandidát na funkci prezidenta republiky zajistil, aby přístup k volebnímu účtu byl po dobu trvání tohoto účtu vymezenou v § 24 zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup na jeho internetových stránkách.*

Kontrolní orgán se dále zaměřil také na kontrolu splnění povinností v ust. § 38 odst. 3 zákona o volbě prezidenta, dle kterého platí, že *zpráva o financování volební kampaně obsahuje*

a) přehled bezúplatných plnění poskytnutých kandidátovi na volební kampaň s uvedením obvyklé ceny, nejde-li o peněžitý dar, a údaje o dárcích a poskytovatelích v rozsahu stanoveném v § 36 odst. 3, jakož i výši výdajů na volební kampaň hrazených samotným kandidátem,

b) přehled výdajů na volební kampaň s uvedením účelu, na který byly použity; je-li plnění poskytnuto za cenu nižší než obvyklou, uvedou se identifikační údaje poskytovatele v rozsahu stanoveném v § 36 odst. 3,

c) přehled peněžitých dluhů, k jejichž splnění se kandidát na funkci prezidenta republiky v souvislosti s financováním volební kampaně zavázal, s uvedením plnění, které bylo kandidátu na funkci prezidenta republiky věřitelem poskytnuto nebo k jehož poskytnutí se věřitel zavázal; je-li plnění poskytnuto za cenu nižší než obvyklou, uvedou se identifikační údaje věřitele v rozsahu stanoveném v § 36 odst. 3.

Kontrolní orgán kontroloval i plnění povinnosti dle ust. § 38 odst. 4 zákona o volbě prezidenta, podle které platí, že *zprávu podle odstavce 2 zveřejní kandidát na funkci prezidenta republiky na formuláři, jehož vzor stanoví Úřad vyhláškou.*

Kontrolní orgán se rovněž zaměřil na splnění povinnosti a dodržení lhůty stanovené v ust. § 38 odst. 5 zákona o volbě prezidenta, podle které *kandidát na funkci prezidenta republiky do 90 dnů ode dne vyhlášení celkového výsledku volby zašle Úřadu veškeré účetnictví týkající se volební kampaně a jím podepsanou zprávu o financování volební kampaně.*

Dle ust. § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu byla kontrola zahájena dne 11. 7. 2020, a to doručením oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě, č.j. UDH-1530/2020. Kontrola byla v této fázi koncipována jako distanční, tj. byly vyžádány konkrétní materiály (účetnictví, faktury, smlouvy a další dokumenty a data) a vyjádření kontrolované osoby ke konkrétním materiálům a skutečnostem. Kontrolované osobě byla poskytnuta lhůta 21 dní na dodání požadovaných informací a materiálů, tedy lhůta do dne 3. 8. 2020¹. Dne 3. 8. 2020 zaslala kontrolovaná osoba kontrolnímu orgánu své sdělení reflektující na zaslání oznámení o zahájení kontroly a rovněž zaslala požadované podklady. Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole nastal dne 17. 5. 2021, kdy ze strany Úřadu došlo ke komplexní formální kontrole všech zaslanych podkladů od kontrolované osoby, a o které byl pořízen úřední záznam.²

¹ Podle ust. § 40 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů *případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.*

² č.j. UDH-01682/2021

2. Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly

V oznámení o zahájení kontroly č.j. UDH-1530/2020 ze dne 1. 7. 2020 byl rozsah kontroly stanoven následujícími body a kontrolovaná osoba byla vyzvána k zaslání níže uvedených podkladů, příp. ke sdělení následujících skutečností:

1. Ve zprávě o financování volební kampaně v části II – Jiná bezúplatná plnění je uvedeno celkem 25 položek bezúplatných plnění poskytnutých kandidátovi.

V předloženém volebním účetnictví je v Knize interních dokladů – náklady ke dni 31. 12. 2017, uvedeno celkem 13 položek (číslo 17NN001 až 17NN013).

Dále je v předloženém účetnictví v Knize interních dokladů – náklady ke dni 20. 4. 2018, uvedeno celkem 13 položek (číslo 18NP001 až 18NP013).

- 1.1 Kontrolovaná osoba byla vyzvána k objasnění skutečnosti, jak bylo zabezpečeno, aby kontrolovaná osoba měla přehled o všech poskytnutých bezúplatných plněních, která byla v její prospěch poskytnuta v rámci volební kampaně.
 - 1.2 Kontrolovaná osoba byla vyzvána, aby uvedla konkrétně přijatá bezúplatná plnění dle jednotlivých poskytovatelů a částek za období volební kampaně v roce 2017 a 2018.
 - 1.3 Kontrolovaná osoba byla vyzvána k předložení veškerých prvotních dokladů, které obdržela od poskytovatelů bezúplatných plnění.
2. V době regulované volební kampaně vedené před volbou prezidenta republiky konané ve dnech 12. 1. 2018 a 13. 1. 2018 (1. kolo volby) a ve dnech 26. 1. 2018 a 27. 1. 2018 (2. kolo volby) prováděla kontrolovaná osoba výjezdy do krajů, kde byla pořádána setkání s občany měst a obcí.

Tabulka 1: Výjezdy prezidenta republiky

Obec	Datum setkání s občany obce
Větkovice, Moravskoslezský kraj	5. 9. 2017
Studénka, Moravskoslezský kraj	5. 9. 2017
Nový Jičín, Moravskoslezský kraj	6. 9. 2017
Český Těšín, Moravskoslezský kraj	6. 9. 2017
Hlučín, Moravskoslezský kraj	7. 9. 2017
Bílina, Ústecký kraj	3. 10. 2017
Dubí, Ústecký kraj	4. 10. 2017
Most, Ústecký kraj	4. 10. 2017
Žatec, Ústecký kraj	4. 10. 2017
Šluknov	5. 10. 2017
Břasy, Plzeňský kraj	18. 10. 2017
Stod, Plzeňský kraj	19. 10. 2017
Horšovský Týn, Plzeňský kraj	19. 10. 2017
Nepomuk, Plzeňský kraj	20. 10. 2017
Lipník nad Bečvou, Olomoucký kraj	8. 11. 2017
Mohelnice, Olomoucký kraj	9. 11. 2017
Zábřeh, Olomoucký kraj	9. 11. 2017
Vápenná, Olomoucký kraj	10. 11. 2017
Moravský Krumlov, Jihomoravský kraj	29. 11. 2017
Bučovice, Jihomoravský kraj	30. 11. 2017
Strážnice, Jihomoravský kraj	30. 11. 2017
Letovice, Jihomoravský kraj	1. 12. 2017

- 2.1 Kontrolovaná osoba byla vyzvána, aby vysvětlila, kde je ve Zprávě adekvátní část nákladů zahrnuta, např. formou přijatých bezúplatných plnění³.

Kontrolní orgán v oznámení o zahájení kontroly stanovil k dodání všech vyžádaných podkladů kontrolované osobě lhůtu 21 dní od doručení oznámení, tedy do dne 3. 8. 2020. Kontrolovaná osoba dne 3. 8. 2020 zaslala kontrolnímu orgánu své sdělení reflektující na zaslání oznámení o zahájení kontroly, spolu s požadovanými podklady.

³ www.udhpsch.cz – Archiv voleb – 2018 Volba prezidenta republiky – Dotazy a odpovědi – otázka 25 a otázka 30, dostupné na <https://www.udhpsch.cz/dotazy-odpovedi-prezident>

3. Skutečnosti bez kontrolních zjištění vztahující se k vykonané kontrole

3.1 Splnění povinnosti stanovené v ust. § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta

Zákonodárce v ust. § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta kandidátům stanovil povinnost do 60 dnů po uplynutí doby uvedené v odstavci 4⁴ veškeré peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň, převést na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel, a to v rozsahu a způsobem, který určí kandidát na funkci prezidenta republiky. Kontrolovaná osoba tak převod veškerých peněžních prostředků na volebním účtu nevyužitých na volební kampaň na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel měla realizovat v období od 29. 7. 2018 do 27. 9. 2018.

Kontrolou bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba dne 27. 9. 2018 nevyužité peněžní prostředky převedla z části (2.300.000,-Kč) ve prospěch účtu zapsaného spolku **Fond ohrožených dětí, IČO 00499277, se sídlem Na poříčí 1038/6, 110 00 Praha 1** (dále jen „FOD“), což je nezisková organizace, která podporuje vzájemnou pomoc a podporuje pěstouny, poručníky a osvojitele, jakož i budoucí pěstouny, poručníky a osvojitele, kteří se spolčili ve FOD, i jejich děti. Spolek se rovněž věnuje právně-propagační činnosti v zájmu zlepšení ochrany dětí v České republice. Zbývající část nevyužitých peněžních prostředků (2.275.515,26 Kč) převedla kontrolovaná osoba ve prospěch účtu zapsaného **Nadačního fondu Ivany Zemanové, IČO 02567326, se sídlem Hradčany 310, 118 00 Praha 1**, jehož účelem je ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana životního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy a vzdělání.

S ohledem na výše uvedené kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba dne 27. 9. 2018 veškeré peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň převedla ve prospěch účtu spolku FOD a Nadačního fondu Ivany Zemanové, byla splněna povinnost stanovená v ust. § 24 odst. 4 a odst. 6 zákona o volbě prezidenta, neboť k převodu finančních prostředků mělo dojít v období od 29. 7. 2018 do 27. 9. 2018.

3.2 Splnění povinnosti stanovené v ust. § 37 odst. 3 zákona o volbě prezidenta

Před zahájením samotné kontroly kontrolní orgán činil úkony předcházející kontrole, mezi něž zařadil právě i kontrolu splnění povinnosti stanovené v ust. § 37 odst. 3 zákona o volbě prezidenta, podle něhož musí být nejpozději 3 dny přede dnem volby známy všechny osoby, které ve prospěch kandidáta na funkci prezidenta republiky uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň, poskytly peněžité dar nebo bezúplatné plnění.

Úkony předcházející kontrole bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba tuto stanovenou povinnost splnila.

⁴ S peněžními prostředky na volebním účtu nevyužitými na volební kampaň nelze nakládat po dobu, po kterou se vede řízení o správním deliktu týkajícím se porušení pravidel financování volební kampaně, nejméně však po dobu 180 dnů ode dne vyhlášení celkového výsledku volby; tento zákaz se nevztahuje na úhradu výdajů na volební kampaň podle § 37.

3.3 Splnění povinnosti stanovené v ust. § 38 odst. 1 zákona o volbě prezidenta

Na kontrolovanou osobu, jakožto kandidující subjekt ve volbě prezidenta republiky, se vztahuje povinnost stanovená v § 38 odst. 1 zákona o volbě prezidenta, dle něhož je kandidát na funkci prezidenta republiky povinen oznámit Úřadu adresu svých internetových stránek, kde budou zveřejňovány informace o financování volební kampaně, a zřízení volebního účtu a adresu internetových stránek, na kterých je účet přístupný. Ačkoli zákon o volbě prezidenta explicitně nestanovuje lhůtu pro oznámení adresy internetových stránek volebního účtu, má Úřad za to, že kandidát na funkci prezidenta republiky je povinen učinit oznámení bez zbytečného odkladu poté, co volební účet zřídí. Ve stejné lhůtě by měl kandidát oznámit též adresu internetových stránek, kde budou zveřejňovány informace o financování volební kampaně.

Volba prezidenta republiky byla vyhlášena dne 28. 8. 2017. Od tohoto data začala běžet 5denní lhůta pro zřízení volebního účtu. Volební účet měl být tedy zřízen nejpozději dne 4. 9. 2017 (v návaznosti na ust. § 607 občanského zákoníku⁵). Kontrolovaná osoba adresu internetových stránek, kde budou zveřejňovány informace o financování volební kampaně a zřízení volebního účtu a adresu internetových stránek volebního účtu Úřadu doručila prostřednictvím České pošty dne 6. 9. 2017, toto oznámení je datováno ke dni 4. 9. 2017; ke zřízení volebního účtu tak prokazatelně došlo nejpozději dne 4. 9. 2017.

S ohledem na výše uvedené má Úřad povinnost stanovenou kontrolované osobě v ust. § 38 odst. 1 zákona o volbě prezidenta za splněnou.

3.4 Zveřejnění informace o převedení finančních prostředků na veřejně prospěšné účely

V souvislosti se splněním povinnosti stanovené v ust. § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta provedl kontrolní orgán kontrolu povinnosti stanovené v ust. § 38 odst. 6 zákona o volbě prezidenta. Zákonodárce kandidátům stanovil povinnost do 15 dnů ode dne, kdy byly peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň převedeny na veřejně prospěšný účel podle ust. § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta, zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup na svých internetových stránkách a současně zaslat Úřadu jím podepsanou informaci o tom, komu, v jakém rozsahu a na jaký veřejně prospěšný účel byly tyto peněžní prostředky převedeny.

V rámci úkonů předcházejících kontrole bylo zjištěno, že na internetových stránkách kandidáta na funkci prezidenta⁶ byla informace, kdy byly peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň převedeny na veřejně prospěšný účel, zveřejněna. Podepsaná informace byla Úřadu doručena dne 2. 10. 2018 (č.j. UDH-984/2018-1).

V rámci úkonů provedených v rámci kontroly kontrolní orgán konstatuje, že kontrolovaná osoba splnila povinnost stanovenou v ust. § 38 odst. 6 zákona o volbě prezidenta tím,

⁵ Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty pracovní den nejbližší následující.

⁶ [REDACTED]

že na svých internetových stránkách zveřejnila informaci, kdy byly peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň převedeny na veřejně prospěšný účel podle ust. § 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta.

3.5 Kontrola financování volební kampaně kontrolované osoby dle Zprávy

V této souvislosti kontrolní orgán konstatuje, že zákon o volbě prezidenta ve svých ustanoveních nijak nestanovuje způsob, jakým má být zajištěna volební kampaň kandidáta na funkci prezidenta. Kontrolou bylo zjištěno, že volební kampaň kontrolované osoby byla financována výhradně formou bezúplatných plnění. Dle Zprávy, byla kontrolované osobě poskytnuta bezúplatná plnění v celkové částce 22.714.770,23 Kč, a to od celkem 3 fyzických osob a 5 právnických osob. Výše bezúplatných plnění tak představuje částku za veškeré výdaje na volební kampaň.⁷

Dle ust. § 37 odst. 1 zákona o volbě prezidenta *výdaje nesmí přesáhnout částku 40 000 000 Kč včetně daně z přidané hodnoty, účastní-li se kandidát pouze prvního kola volby, nebo částku 50 000 000 Kč včetně daně z přidané hodnoty, účastní-li se kandidát prvního i druhého kola volby. Do této částky se započítávají částky, které kandidát na funkci prezidenta republiky uhradil nebo má uhradit, včetně částek, které s jeho vědomím uhradily nebo se zavázaly za kandidáta uhradit třetí osoby. Bylo-li plnění, které je součástí volební kampaně, poskytnuto bezúplatně nebo za cenu nižší než obvyklou, započítá se do této částky jeho obvyklá cena podle zákona upravujícího oceňování majetku státu.* Kontrolou bylo prověřováno, zda nebyl překročen limit pro výdaje na volební kampaň, přičemž nebylo zjištěno, že by k této skutečnosti došlo.

Kontrolou bylo rovněž kontrolováno, jak bylo zabezpečeno, aby kontrolovaná osoba měla přehled o všech poskytnutých bezúplatných plněních, která byla v její prospěch poskytnuta v rámci volební kampaně vedené před volbou prezidenta republiky. Kontrolovaná osoba byla proto dne 1. 7. 2020 (pod č.j. UDH-1530/2020) vyzvána, aby tuto skutečnost osvětlila.

Kontrolovaná osoba ve svém vyjádření ze dne 3. 8. 2020 (č.j. UDH-01831/2020) předložila darovací smlouvy a uvedla: *„Kontrolovaná osoba před zahájením období volební kampaně deklarovala, že její názory, postoje a výsledky práce pro veřejnost jsou veřejností dostatečně známy, a tudíž sama nepovede žádnou volební kampaň.*

Přihlásily se jí však třetí osoby, které jí nabídly zprostředkování a zajištění např. tisku materiálů, plakátů, billboardů a dalších forem prezentace, které by poskytly formou nepeněžních bezúplatných plnění.

S každou z těchto osob pak kontrolovaná osoba uzavřela zvláštní darovací smlouvu, jejímž předmětem bylo poskytnutí konkrétního plnění a vyčíslení jeho hodnoty. Kontrolovaná osoba osobně schvalovala každé takto přijaté plnění, což stvrdila svým podpisem na každé z darovacích smluv, které měly obligatorně písemnou formu. Tak bylo zajištěno, aby měla kontrolovaná osoba přehled o každém z takto přijatých

⁷ Podle ust. § 37 odst. 1 zákona o volbě prezidenta se výdaji na volební kampaň rozumí součet všech peněžních prostředků nebo jiných plnění ocenitelných v penězích, které kandidát na funkci prezidenta republiky vynaloží na úhradu nákladů volební kampaně.

bezúplatných plnění deklarovaných v části II – Jiná bezúplatná plnění Zprávy o financování volební kampaně.“

Z vyjádření kontrolované osoby je zřejmé, že kampaň vedená třetími osobami byla s vědomím kontrolované osoby, tudíž třetí osoby neměly povinnost se registrovat u Úřadu jako registrované třetí osoby. Povinnost registrovat se jako třetí osoba za účelem vedení volební kampaně platí jen pro ty fyzické či právnické osoby, které hodlají kampaň vést bez vědomí kandidáta.⁸ S vedenou kampaní třetích osob tedy kontrolovaná osoba prokazatelně souhlasila a z jejího vyjádření je rovněž zřejmé, že kontrolovaná osoba se na rozsahu kampaně vedenou třetími osobami dohodla a vznikla jí povinnost započíst hodnotu kampaně třetích osob do celkového limitu nákladů na volební kampaň.⁹ Kontrolovaná osoba tak správně započítala hodnotu bezúplatných plnění do limitu nákladů na kampaň a rovněž ji započítala a vykázala ve své Zprávě.

Kontrolní orgán v rámci kontroly porovnal výši kandidátem na funkci prezidenta přijatých bezúplatných plnění uvedených ve Zprávě, tj. 22.714.770,23 Kč, s výší bezúplatných plnění doložených darovacími smlouvami.

Tabulka 2: Předložené darovací smlouvy

smlouva ze dne	smluvní partner	předmět smlouvy	výše BÚP
15. 1 .2018	Euro - Agency s.r.o.	inzerce v denním tisku	1 388 227,00 Kč
17. 2 .2018	Euro - Agency s.r.o.	inzerce v denním tisku	902 198,54 Kč
13. 12. 2017	Euro - Agency s.r.o.	inzerce v denním tisku	1 822 766,00 Kč
19. 12 .2017	EWAS s.r.o.	tisk a rozeslání letáků	2 026 037,31 Kč
3. 10 .2017	J.T.	tisk a rozeslání letáků "Životní příběh"	3 226 828,00 Kč
10. 12 .2017	L.N.	velkoplošná plachta na domě	25 000,00 Kč
8. 12. 2017	Media Info Systém a.s.	inzerce v lokálním médiu	36 300,00 Kč
28. 11. 2017	Přátelé Miloše Zemana z.s.	grafické práce	10 000,00 Kč
28. 11. 2017	Přátelé Miloše Zemana z.s.	velkoplošná outdoorová reklama	4 038 766,70 Kč
28. 11. 2017	Přátelé Miloše Zemana z.s.	správa sociálních sítí	135 346,00 Kč
28. 11. 2017	Přátelé Miloše Zemana z.s.	audiovizuální služby	18 150,00 Kč
28. 11 .2017	Přátelé Miloše Zemana z.s.	velkoplošná outdoorová reklama	3 843 262,50 Kč

⁸ Podle ust. § 35 odst. 2 zákona o volbě prezidenta

⁹ Ust. § 37 odst. 2 zákona o volbě prezidenta stanoví, že *bylo-li plnění, které je součástí volební kampaně, poskytnuto bezplatně nebo za cenu nižší než obvyklou, započítá se do této částky jeho obvyklá cena podle zákona upravujícího oceňování majetku státu.*

14. 1. 2018	Přátelé Miloše Zemana z.s.	velkoplošná outdoorová reklama	2 110 123,00 Kč
14. 1. 2018	Přátelé Miloše Zemana z.s.	správa sociálních sítí	22 300,00 Kč
14. 1. 2018	Přátelé Miloše Zemana z.s.	grafické práce	2 000,00 Kč
14. 1. 2018	Přátelé Miloše Zemana z.s.	audiovizuální služby	38 720,00 Kč
14. 1. 2018	Přátelé Miloše Zemana z.s.	tisk a výlep plakátů	440 175,00 Kč
14. 1. 2018	Přátelé Miloše Zemana z.s.	tisk a rozeslání plakátů	841 988,18 Kč
28. 8. 2017	Strana práv občanů	drobné propagační předměty	18 876,00 Kč
28. 8. 2017	Strana práv občanů	administrativní podpora a využití kanceláře	175 000,00 Kč
28. 8. 2017	Strana práv občanů	dobrovolnická práce a poskytnutí plochy	137 200,00 Kč
1. 11. 2017	Strana práv občanů	výroba a instalace reklamních bannerů	908 411,00 Kč
28. 8. 2017	Strana práv občanů	administrativní podpora	17 500,00 Kč
1. 11. 2017	Strana práv občanů	výroba a instalace bannerů	75 020,00 Kč
28. 8. 2017	Strana práv občanů	dobrovolnické práce	14 400,00 Kč
18. 12. 2017	T.H.	tisk a výlep plakátů	440 175,00 Kč
Celkem			22 714 770,23 Kč

Kontrolní orgán na základě výše uvedeného konstatuje, že výše kandidátem na funkci prezidenta přijatých bezúplatných plnění uvedených ve Zprávě, tj. 22.714.770,23 Kč, koresponduje s výší bezúplatných plnění, jež byly doloženy smlouvami. Kontrolou tak nebylo zjištěno pochybení.

Kontrolní orgán dále kontroloval, zda veškerá přijatá bezúplatná plnění byla zahrnuta do volebního účetnictví kontrolované osoby:

Tabulka 3: Kniha interních dokladů - náklady ke dni 31. 11. 2017

29. 9. 2017	17NN001	drobné propagační předměty	Strana práv občanů	18 876,00 Kč
30. 9. 2017	17NN002	grafické práce	Přátelé Miloše Zemana z.s.	10 000,00 Kč
15. 12. 2017	17NN003	inzerce v lokálním médiu	Media Info Systém a.s.	36 300,00 Kč
31. 12. 2017	17NN004	velkoplošná plachta na domě	L.N.	25 000,00 Kč
31. 12. 2017	17NN005	tisk a rozeslání letáků "Životní příběh"	J.T.	3 226 828,00 Kč

31. 12. 2017	17NN006	inzerce v denním tisku	Euro Agency s.r.o.	1 822 766,00 Kč
31. 12. 2017	17NN007	velkoplošná outdoorová reklama	Přátelé Miloše Zemana z.s.	4 038 766,70 Kč
31. 12. 2017	17NN008	správa sociálních sítí	Přátelé Miloše Zemana z.s.	135 346,00 Kč
31. 12. 2017	17NN009	audiovizuální služby	Přátelé Miloše Zemana z.s.	18 150,00 Kč
31. 12. 2017	17NN010	tisk a výlep plakátů	T.H.	440 175,00 Kč
31. 12. 2017	17NN011	administrativní podpora a využití kanceláře	Strana práv občanů	175 000,00 Kč
31. 12. 2017	17NN012	dobrovolnická práce a poskytnutí plochy	Strana práv občanů	137 200,00 Kč
31. 12. 2017	17NN013	výroba a instalace reklamních bannerů	Strana práv občanů	908 411,00 Kč

10 992 818,70 Kč

Tabulka 4: Kniha interních dokladů - přijaté nepeněžitě dary ke dni 20. 4. 2018

datum zaúčtování	číslo int. účetního dokladu	Text	firma	celkem
5. 1. 2018	18INP001	velkoplošná outdoorová reklama	Přátelé Miloše Zemana z.s.	3 843 262,50 Kč
7. 1. 2018	18INP002	tisk a rozeslání letáků	EWAS s.r.o.	2 026 037,31 Kč
22. 1. 2018	18INP003	inzerce v denním tisku	Euro - Agency s.r.o.	1 388 227,00 Kč
22. 1. 2018	18INP004	velkoplošná outdoorová reklama	Přátelé Miloše Zemana z.s.	2 110 123,00 Kč
22. 1. 2018	18INP005	správa sociálních sítí	Přátelé Miloše Zemana z.s.	22 300,00 Kč
22. 1. 2018	18INP006	grafické práce	Přátelé Miloše Zemana z.s.	2 000,00 Kč
22. 1. 2018	18INP007	audiovizuální služby	Přátelé Miloše Zemana z.s.	38 720,00 Kč
22. 1. 2018	18INP008	tisk a výlep plakátů	Přátelé Miloše Zemana z.s.	440 175,00 Kč
22. 1. 2018	18INP009	tisk a rozeslání plakátů	Přátelé Miloše Zemana z.s.	841 988,18 Kč
22. 1. 2018	18INP010	administrativní podpora	Strana práv občanů	17 500,00 Kč
22. 1. 2018	18INP011	výroba a instalace bannerů	Strana práv občanů	75 020,00 Kč
22. 1. 2018	18INP012	dobrovolnické práce	Strana práv občanů	14 400,00 Kč
23. 1. 2018	18INP013	inzerce v denním tisku	Euro - Agency s.r.o.	902 198,54 Kč

11 721 951,53 Kč

Kontrolou bylo zjištěno, že veškerá přijatá bezúplatná plnění byla rovněž řádně uvedena ve volebním účetnictví kontrolované osoby, kontrolou tak nebylo zjištěno pochybení ani v tomto případě.

I když bylo kontrolním orgánem konstatováno, že v případě vedení kampaně prostřednictvím třetích osob, v tomto případě s vědomím kandidáta na funkci prezidenta republiky, nebylo zjištěno pochybení, kontrolní orgán považuje za vhodné upozornit, že tento styl vedení kampaně není zcela transparentní a volební kampaň není vedena tak, jak bylo zákonodárci při tvorbě zákona o volbě prezidenta předpokládáno. Hlavním důvodem je skutečnost, že v případě třetích osob, které nemají povinnost se u Úřadu registrovat jako registrované třetí osoby, není z volební kampaně zřejmé její detailní financování. Široká veřejnost a potencionální voliči jsou tak ochuzeni především o transparentní volební účet, které mají povinnost vést pouze registrované třetí osoby (tedy podporovatelé bez vědomí kandidáta). Třetí osoby, jež vstupují do volební kampaně s vědomím kandidáta, nemají rovněž omezeny výdaje na volební kampaň¹⁰. I když se bezúplatné plnění třetích osob správně objevilo ve Zprávě kontrolované osoby, nejsou již voličům ani široké veřejnosti známy detailní položky financování, ale pouze jejich okruhy (např. audiovizuální služby, velkoplošná plachta na domě, grafické práce, administrativní podpora a využití kanceláře apod.).

Nejviditelnější část kampaně vedl spolek Přátelé Miloše Zemana, z. s., IČO 22728554, který zadával inzerce v novinách, propagoval kandidáta na billboardech po celé České republice a spravoval rovněž sociální sítě. Předsedou představenstva zmíněného spolku je V.M., jenž je zároveň vedoucím Kanceláře prezidenta republiky. Spolek Přátel Miloše Zemana použil na volební kampaň – podporu kontrolované osoby, částku v celkové výši 11.500.830,70 Kč.

Druhým největším podporovatelem kontrolované osoby byla společnost Euro – Agency s.r.o., IČO 47543477, která financovala inzerci v denním tisku a do podpory kontrolované osoby použila celkovou částku 4.113.192,24 Kč.

Kontrolovanou osobu rovněž podporoval pan J.T., který financoval tisk a rozeslání letáku „Životní příběh“. Za tuto podporu kontrolované osoby uhradil celkovou částku ve výši 3.226.828,-Kč.

Dalším podporovatelem kontrolované osoby ve volební kampani byla politická strana - Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ, IČO 71339752. Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ, financovala především výrobu a instalaci reklamních bannerů a plakátů na sloupy veřejného osvětlení, drobné propagační předměty, administrativní podporu, využití kanceláře, dobrovolnickou práci a poskytnutí plochy pro reklamní bannery. Celková výše podpory, kterou Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ použila na podporu - volební kampaň kontrolované osoby, představovala částku v celkové výši 1.346.407,-Kč.

¹⁰ Podle ust. § 38a odst. 8 zákona o volbě prezidenta *výdaje registrované třetí osoby na volební kampaň nesmí přesáhnout*

- a) částku 800 000 Kč včetně daně z přidané hodnoty, konalo-li se pouze první kolo volby,
- b) částku 1 000 000 Kč včetně daně z přidané hodnoty, konalo-li se první i druhé kolo volby.

3.6 Kontrola dárců peněžitých darů

Kontrolou bylo prověřováno, zda Zpráva obsahuje povinné údaje, jež stanovuje ust. § 38 odst. 3 písm. a) zákona o volbě prezidenta¹¹ v návaznosti na vyhlášku č. 113/2017 Sb., o vzoru formuláře pro zveřejnění Zprávy.

Ze Zprávy¹² je zřejmé, že kontrolovaná osoba obdržela peněžité dary v celkové výši 4.575.575,26 Kč od celkem 28.932 fyzických i právnických osob. V rámci kontroly bylo zjištěno, že velké množství dárců zaslalo na volební účet kontrolované osoby halířové, korunové, stokorunové, ale i větší peněžité částky, tj. peněžité dary. Tyto fyzické a právnické osoby nebyly ztotožněny dle ust. § 38 odst. 3 písm. a) zákona o volbě prezidenta, rovněž údaje o dárcích peněžitých darů nebyly ve Zprávě uvedeny v rozsahu stanoveném v ust. § 36 odst. 3 zákona o volbě prezidenta, tedy s uvedením jména, příjmení, data narození a obce, v níž má fyzická osoba, která tyto prostředky poskytla, trvalý pobyt, nebo, jde-li o právnickou osobu, s uvedením její obchodní firmy nebo názvu, sídla a identifikačního čísla osoby, bylo-li přiděleno. Kontrolní činností bylo nicméně zjištěno, že ani jeden z peněžitých darů nebyl kontrolovanou osobou použit na financování volební kampaně a všechny tyto peněžité dary byly v souladu s ust. 24 odst. 6 zákona o volbě prezidenta převedeny na veřejně prospěšné účely.¹³ V tomto konkrétním postupu tak kontrolní orgán neshledal pochybení.

Tabulka 5: Přehled výše a množství peněžitých darů

Výše daru v Kč	Množství transakcí
≤ 2 000 000	1
≤ 1 000 000	1
100 000 – 1 000 000	2
10 000 – 100 000	18
1 000 – 10 000	120
100 – 1 000	274
10 - 100	129
1,01 – 9,99	149
1	300
0,99 – 0,12	301
0,11	1508

¹¹ Ust. § 38 odst. 3 zákona o volbě prezidenta stanoví, že zpráva o financování volební kampaně obsahuje: a) přehled bezúplatných plnění poskytnutých kandidátovi na volební kampaň s uvedením obvyklé ceny, nejde-li o peněžitý dar, a údaje o dárcích a poskytovatelích v rozsahu stanoveném v § 36 odst. 3, jakož i výši výdajů na volební kampaň hrazených samotným kandidátem.

¹² 606 stran ve formátu A4

¹³ Do 60 dnů po uplynutí doby uvedené v odstavci 4 se veškeré peněžní prostředky na volebním účtu nevyužité na volební kampaň převedou na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel, a to v rozsahu a způsobem, který určí kandidát na funkci prezidenta republiky.

0,10	426
0,09 – 0,02	556
0,01	25 147
Celkem	28 932

K halířovým částkám, tj. do 1,-Kč, které tvořily největší část peněžitých darů by kontrolní orgán rád zdůraznil, že tyto lze jen stěží považovat za vážně míněné dary, jejichž účelem měla být podpora volební kampaně kandidáta na funkci prezidenta.¹⁴ Transakce na volebním účtu kandidáta na funkci prezidenta, u kterých lze pochybovat o vážně míněném úmyslu přispět kandidátovi na volební kampaň a jejichž hodnota zpravidla nepřesahuje 100,-Kč pro jednu transakci, představují takřka 99% všech transakcí na volebním účtu kandidáta (28.516 z celkových 28.932). Takové množství přípisů na volební účet kandidáta na funkci prezidenta tento naprosto zahrlo a fakticky znemožnilo jakoukoli kontrolu ze strany veřejnosti a voličů. Do jisté míry by bylo možno na tyto příchozí transakce nicotné hodnoty nahlížet jako na zneužití práva (*abusus iuris*) ze strany dárců.¹⁵ Zůstává otázkou, jakým způsobem se kandidát může takové praxi účinně bránit v situaci, kdy všeobecné obchodní podmínky bankovních ústavů poskytujících transparentní účty umožňují pouze zablokovat veškeré příchozí platby a nepřipouští možnost nastavit klientem limit pro minimální příchozí platby např. na hodnotu 100,-Kč. Jedinou, byť nedokonalou, možností obrany tak v současné době zůstává „zneviditelnění“ čísla volebního účtu a jeho poskytování jen zájemcům, kteří jsou připraveni podepsat písemnou darovací smlouvu se všemi zákonnými náležitostmi.

Řešení problematiky nicotných poukázek na volební účty kandidátů, které navíc v mnoha případech nesou negativní sdělení, zůstává výzvou zejména pro kontrolní orgán, případně též zákonodárce.

¹⁴ Nadto převážná část těchto plateb na volební účet kandidáta byla doplněna v části „sdělení příjemci“ o hanlivá, urážlivá, v lepším případě reklamní sdělení.

¹⁵ Blíže např. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV.ÚS 4257/16 ze dne 5. prosince 2017, dostupné na <https://nalus.usoud.cz/>

4. Kontrolní zjištění

4.1 Nezahrnutí výdajů za výjezdy do krajů do Zprávy podle ust. § 38 odst. 3 písm. b) zákona o volbě prezidenta a do celkových výdajů za volební kampaň, neoznačení prostředku volební kampaně informací o zadavateli a zpracovateli

V době regulované volební kampaně¹⁶, tj. v době od 28. 8. 2017, vedené před volbou prezidenta republiky, prováděla kontrolovaná osoba výjezdy do krajů, kde byla pořádána setkání s občany měst a obcí.

Tabulka 6: Výjezdy prezidenta republiky

Obec	Datum setkání s občany obce
Větkovice, Moravskoslezský kraj	5. 9. 2017
Studénka, Moravskoslezský kraj	5. 9. 2017
Nový Jičín, Moravskoslezský kraj	6. 9. 2017
Český Těšín, Moravskoslezský kraj	6. 9. 2017
Hlučín, Moravskoslezský kraj	7. 9. 2017
Bílina, Ústecký kraj	3. 10. 2017
Dubí, Ústecký kraj	4. 10. 2017
Most, Ústecký kraj	4. 10. 2017
Žatec, Ústecký kraj	4. 10. 2017
Šluknov	5. 10. 2017
Břasy, Plzeňský kraj	18. 10. 2017
Stod, Plzeňský kraj	19. 10. 2017
Horšovský Týn, Plzeňský kraj	19. 10. 2017
Nepomuk, Plzeňský kraj	20. 10. 2017
Lipník nad Bečvou, Olomoucký kraj	8. 11. 2017
Mohelnice, Olomoucký kraj	9. 11. 2017
Zábřeh, Olomoucký kraj	9. 11. 2017
Vápenná, Olomoucký kraj	10. 11. 2017
Moravský Krumlov, Jihomoravský kraj	29. 11. 2017
Bučovice, Jihomoravský kraj	30. 11. 2017
Strážnice, Jihomoravský kraj	30. 11. 2017

¹⁶ Dle ust. § 35 odst. 3 zákona o volbě prezidenta *volební kampaň podle tohoto zákona začíná dnem vyhlášením volby prezidenta a končí dnem vyhlášení celkových výsledků volby prezidenta.*

Kontrolovaná osoba byla v Oznámení o zahájení kontroly vyzvána, aby vysvětlila, kde je ve Zprávě adekvátní část nákladů za výjezdy do krajů zahrnuta, např. formou přijatých bezúplatných plnění.¹⁷

Kontrolovaná osoba ve svém podání ze dne 3. 8. 2020, č.j. UDH-01831/2020 k tomuto kontrolnímu bodu uvedla: „*Kontrolovaná osoba před zahájením období volební kampaně deklarovala, že její názory, postoje a výsledky práce pro veřejnost jsou veřejnosti dostatečně známy, a tudíž sama nepovede žádnou volební kampaň. Výjezdy do krajů, v rámci kterých se uskutečnila setkání prezidenta republiky s občany měst a obcí, pořádal prezident republiky pravidelně již od počátku svého volebního období a považuje je za integrální součást výkonu funkce prezidenta republiky. Způsob organizace návštěv prezidenta republiky a jeho vystupování v krajích v době volební kampaně se nijak neliší od způsobu organizace návštěv a jeho vystupování v jiných krajích, které navštívil mimo období volební kampaně.*

Z podstaty definice volební kampaně a výdajů na volební kampaň je pak zřejmé, že výkon funkce prezidenta republiky nenaplňuje znaky definice volební kampaně a nelze jej považovat za volební kampaň ve smyslu zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů. Opačný výklad by vedl k absurdním závěrům a prakticky by znemožnil takové osobě v době volební kampaně vykonávat funkci dle ústavních a zákonných předpisů.

Kontrolovaná osoba tak v souladu s ustanoveními § 38 odst. 3 písm. a) zákona o volbě prezidenta republiky neuvedla žádná bezúplatná plnění spojená s výkonem své funkce do Zprávy o financování volební kampaně, protože nenaplňují znaky příslušných zákonných definic.“

Obecně lze zhodnotit, že kontrolovaná osoba, stejně jako ostatní veřejní činitelé¹⁸, se přirozeně pohybuje ve veřejném prostoru, cestuje po celé České republice i do zahraničí, setkává se s jinými představiteli veřejné moci, ale i s občany. Pokud je veřejný činitel současně kandidátem ve volbách, je potřeba takový způsob výkonu veřejné funkce sladit s pravidly kampaně, které stanovuje zákon o volbě prezidenta. V době od začátku volební kampaně, tj. dnem vyhlášení volby prezidenta, do ukončení volební kampaně, tj. do dne vyhlášení celkových výsledků volby prezidenta, se jakákoliv propagace kandidáta nebo volební agitace v jeho prospěch či nepospěch, zejména veřejné oznámení určené na jeho podporu anebo sloužící v jeho nepospěch, včetně jakékoliv doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata, považuje za volební kampaň. Obecně lze shrnout, že veřejní činitelé, kteří kandidují ve volbách, se při výkonu svých funkcí zčásti ocitají v režimu volební kampaně. Kontrolní orgán je přesvědčen, že je proto nutné v některých případech pozměnit charakter

¹⁷ www.udhpsch.cz – Archiv voleb – 2018 Volba prezidenta republiky – Dotazy a odpovědi – otázka 25 a otázka 30, dostupné na <https://www.udhpsch.cz/dotazy-odpovedi-prezident>.

¹⁸ Český právní řád používá různé termíny pro označení představitelů veřejné moci. V následujícím textu používáme označení „veřejný činitel“. Rozumíme jím jak ústavní činitele (uvedené v Ústavě ČR), tak všechny ostatní veřejné funkcionáře vymezené v ust. § 2 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů.

veřejného vystupování. Je také potřeba dbát na to, aby se náklady na tu část činnosti veřejných činitelů, která souvisí s kampaní, promítly v evidenci nákladů kampaně.

Má-li kontrolní orgán posoudit charakter veřejného vystupování, je třeba nejprve vymezit, co se jím rozumí. Kontrolní orgán je přesvědčen, že veřejné vystupování je prezentace názorů, postojů či stanovisek daného činitele. Výjimkou z tohoto pravidla jsou oficiální projevy před veřejností, pronášené z titulu držitele veřejné funkce.¹⁹

Při veřejném vystupování v době volební kampaně musí kandidující veřejní činitelé, v tomto konkrétním případě i prezident České republiky, dbát na to, aby v kampani nevystupovali z titulu své funkce. To přirozeně neznamená, že by nesměli při tomto vystupování svou funkci uvádět. Jak v této věci uvedl Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04 „...bylo by absurdní upřít veřejným činitelům a úředním osobám možnost angažovat se ve volební kampani. I to by bylo porušením rovnosti šancí těchto funkcionářů jako kandidátů a jejich stran a narušením ústavního principu svobodné soutěže, která logicky vyžaduje možnost účasti soupeřících stran. Za odlišující kritérium lze považovat jen to, že starosta může jako úřední osoba a činitel obce z titulu své funkce používat prostředky, které jiný občan použít nemůže (rozpočtové prostředky, telefon, počítač, služební automobil, úřední deska obecního úřadu, projevy spjaté s jeho úřadem, tiskopisy s úřední hlavičkou obce nebo obecního úřadu, dodávající jeho vystupování punc oficiality atd., což může ovlivnit zejména starší voliče)“. Použití takových prostředků ve volební kampani je nepřípustné. Výjimkou jsou samozřejmě případy, kdy veřejnému činiteli právní předpis použití takových prostředků ukládá.²⁰

Pokud jde o náklady na realizaci takto definovaných veřejných vystoupení, je třeba, aby byly hrazeny z jiných než veřejných rozpočtů (viz citovaný nález Ústavního soudu). V případě, že náklady nehradí kandidát či kandidující subjekt ze svého volebního účtu, je třeba zaevidovat je v souladu s příslušným volebním zákonem jako bezúplatná plnění.

V rámci úkonů před zahájením kontroly²¹ navštívil člen Úřadu PhDr. Jan Outlý, Ph.D. (dále jen „člen Úřadu“) v rámci služební cesty setkání kontrolované osoby s občany (dále jen „mítink“). Mítink probíhal na veřejném prostranství před Městským úřadem v Zábřehu, a to dne 9. 11. 2017 v době od 16:15 do 16:55 hodin. Z mítinku byl sepsán úřední záznam evidovaný pod č.j. UDH-1109/2017, jehož přílohou je 22 fotografií, tiskovina propagující kontrolovanou osobu, videozáznam (v délce 3 minuty a 40 vteřin) a audiozáznam (v délce 39 minut a 35 vteřin).

Před zahájením setkání, stejně jako v jeho průběhu, byla účastníkům setkání aktivně nabízena propagační fotografie, na které byla vyobrazena kontrolovaná osoba, reprodukce vlastnoručně psaného sdělení „Děkuji!“ a podpis kontrolované osoby na líčové straně. Na rubové straně fotografie (tiskoviny) byl vyobrazen státní znak a prezidentská standarda, kontaktní údaje na Kancelář prezidenta republiky a popisek „M.Z., prezident České republiky“.

¹⁹ Typicky u příležitosti významných událostí, výročí, státních svátků apod.

²⁰ Jedná se např. o povinné použití služebního vozidla s ochrannou službou, používání služebního telefonu apod.

²¹ Dle ust. § 3 odst. 1 kontrolního řádu může kontrolní orgán před zahájením kontroly provádět úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu.

Propagační fotografie kontrolované osoby:

Na základě této fotografie lze konstatovat, že vzhledem k podobě vyobrazení, textu na rubové straně a celkového vzhledu, mohla tato fotografie dodat vystupování kontrolované osoby punc oficiality, což je dle výše zmíněného Nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005 č.j. Pl. ÚS 73/04, který rozhodoval v obdobné věci, ve volební kampani nepřípustné.²²

Tiskovinu (fotografii) kontrolované osoby lze označit za volební propagaci kontrolované osoby, jež byla šířena prostřednictvím komunikačního média (fotografie), která však nebyla označena povinným údajem, tj. informací o zadavateli a zpracovateli.

Na základě výše uvedených skutečností kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba neoznačila volební propagaci ve formě tiskoviny informací o zadavateli a zpracovateli, porušila povinnost stanovenou v ust. § 35 odst. 5 zákona o volbě prezidenta.

Tuto propagační fotografii rozdávali pořadatelé, kteří byli označeni visačkou se znakem města Zábřeh a texty „Město Zábřeh“ a „Pořadatel“. Na dotaz člena Úřadu, týkající se rozdávání fotografií, jeden z pořadatelů sdělil, že je zaměstnancem města a na mítinku plní pracovní úkol. Z toho lze usuzovat, že rozdávání propagační fotografie byla činnost, za kterou se prokazatelně poskytovala úplata, tj. mzda či odměna.

²² „Za odlišné kritérium proto lze považovat jen to, že starosta může jako úřední osoba a činitel obce z titulu své funkce používat prostředky, které jiný občan použít nemůže (rozpočtové prostředky, telefon, počítač, služební automobil, úřední deska obecního úřadu, projevy spjaté s jeho úřadem, tiskopisy s úřední hlavičkou obce nebo obecního úřadu, dodávající jeho vystupování punc oficiality atd., což může ovlivnit zejména starší voliče).“

Občané byli na setkání s kontrolovanou osobou moderátorem opakovaně vyzýváni, aby si od pořadatelů tiskoviny propagující kontrolovanou osobu převzali, případně aby sami pořadatele rozdávající tiskoviny vyhledali. Zmíněný moderátor následně zúčastněné provázal samotným mítinkem. Po skončení mítinku se člen Úřadu s moderátorem setkal a dotázal se ho na charakter jeho angažmá při moderování samotného mítinku s kontrolovanou osobou. Moderátor členovi Úřadu sdělil, že je moderátorem Rádía Haná, a že moderováním mítinku plnil pracovní úkol, udělený mu jeho zaměstnavatelem. I v tomto případě šlo tedy o činnost, za níž se poskytla úplata.

Úřad na základě výše zmíněných skutečností považuje mítink kontrolované osoby, tj. setkání s občany v obci Zábřeh, za součást volební kampaně kontrolované osoby. Z videozáznamu i audiozáznamu z mítinku je zřejmé, že setkání s občany nese oficiální prvky volební kampaně a že se akce konala s vědomím a za aktivní účasti kandidáta na funkci prezidenta republiky. Akce nebyla zahrnuta do Zprávy a do volebního účetnictví. Účetnictví a Zpráva byly v tomto bodě v rozporu se skutečností, respektive nezahrnovaly veškeré výdaje na volební kampaň.

Na základě výše uvedeného lze předpokládat, že setkání s občany, tj. výjezdy kandidáta na funkci prezidenta republiky i do jiných měst a obcí²³ v době volební kampaně,²⁴ probíhaly obdobně.

Na základě výše uvedených skutečností kontrolní orgán rovněž konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba nezahrnula část výdajů za mítinky, kterých se zúčastnila v době volební kampaně do celkových výdajů za volební kampaň a do Zprávy, porušila ust. § 36 odst. 1 zákona o volbě prezidenta a ust. § 38 odst. 3 písm. b) zákona o volbě prezidenta.

4.2 Neplnění povinnosti stanovené v ust. § 38 odst. 5 zákona o volbě prezidenta

Kandidát na funkci prezidenta republiky do 90 dnů ode dne vyhlášení celkového výsledku volby zašle Úřadu veškeré účetnictví týkající se volební kampaně a jím podepsanou Zprávu.²⁵ Celkové výsledky voleb byly vyhlášeny dne 29. 1. 2018. Kontrolovaná osoba byla tedy povinna splnit výše uvedenou povinnost (s využitím ust. § 607 občanského zákoníku) nejpozději do 30. 4. 2018.

Kontrolovaná osoba Zprávu a veškeré účetnictví týkající se volební kampaně podala k poštovní přepravě dne 30. 4. 2018, nicméně tyto podklady byly Úřadu doručeny až dne 2. 5. 2018²⁶.

²³ Viz tabulka č. 6

²⁴ Dle ust. § 35 odst. 3 zákona o volbě prezidenta *volební kampaň podle tohoto zákona začíná dnem vyhlášení volby prezidenta a končí dnem vyhlášení celkových výsledků volby prezidenta.*

²⁵ Podle ust. § 38 odst. 5 zákona o volbě prezidenta

²⁶ č.j. UDH-611/2018

Vzhledem k tomu, že předmětná lhůta je lhůtou hmotněprávní, jejíž dodržení je podmíněno tím, že podklady jsou v této lhůtě doručeny Úřadu, a nikoliv lhůtou procesní, k jejímuž splnění postačí předat poslední den lhůty zásilku k poštovní přepravě²⁷ Úřad konstatuje, že kontrolovaná osoba povinnost stanovenou v ust. § 38 odst. 5 zákona o volbě prezidenta ve stanovené lhůtě nesplnila.

²⁷ Srov. § 40 písm. d) správního řádu: *Pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držitel poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.*

5. Shrnutí

Kontrolní orgán vedl vůči kontrolované osobě kontrolu podle příslušných ustanovení kontrolního řádu. Chronologický průběh kontroly byl popsán v kapitole 1. Rekapitulace rozsahu kontroly, vč. popisu jejich jednotlivých bodů a příslušné konkretizace, byly popsány v kapitole 2. V kapitole 3. kontrolní orgán popsal skutečnosti vztahující se ke kontrole, avšak bez výsledku v podobě kontrolního zjištění. Formuloval zde některá doporučené směrem k dobré praxi vedení volební kampaně (zejména poukázal na vhodnost regulace výše vkladu na volební účet v tom smyslu, aby účet nebyl zahlcen haléřovými částkami). V kapitole 4. Úřad popsal kontrolní zjištění, v nichž spatřuje porušení zákona o volbě prezidenta. Jejich shrnutí níže rekapituluje Tabulka 7.

Tabulka 7: Rekapitulace kontrolních zjištění

Kapitola	Kontrolní zjištění	Zjištěná pochybení/Porušený předpis
4.1	Kontrolovaná osoba neoznačila volební propagaci šířenou prostřednictvím komunikačního média informací o zadavateli a zpracovateli.	ust. § 35 odst. 5 zákona o volbě prezidenta
4.2	Kontrolovaná osoba nezahrnula výdaje za setkání s občany do výdajů volební kampaně a do Zprávy.	ust. § 36 odst. 1 zákona o volbě prezidenta ust. § 38 odst. 1 písm. b) zákona o volbě prezidenta
4.2	Kontrolovaná osoba nepředložila Zprávu a veškeré účetnictví týkající se volební kampaně ve lhůtě stanovené zákonem.	ust. § 38 odst. 5 zákona o volbě prezidenta

6. Poučení

Námítky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba podat kontrolnímu orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole podle ust. § 13 kontrolního řádu. Námítky se podávají písemně, musí z nich být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

T.H.

vedoucí kontrolní skupiny

V.Z.

člen kontrolní skupiny

N.V.

členka kontrolní skupiny

Rozdělovník

Kontrolní spis

Kontrolovaná osoba